

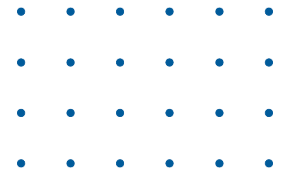
ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

ЗМІСТ

1. Документи міжнародних організацій	2
ОЕСР: УЗГОДЖЕНІСТЬ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ОКЕАНІЧНОЇ ЕКОНОМІКИ	2
ОЕСР: ХОЧЕТЕ БІЛЬШ СИЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ? ПОЧНІТЬ З ПОВІТРЯ	3
ОЕСР: МАКРОЕКОНОМІЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЗАВДЯКИ ШІ	3
ОЕСР: ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АЛГОРИТМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	4
ОЕСР: МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ І ФІСКАЛЬНЕ ВИРІВНЮВАННЯ	5
ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРУ ЗНАНЬ ПРО КРАЇНИ	6
ПРОБЛЕМА ВІДКЛИКАННЯ СТАТЕЙ ТА СПРОСТУВАННЯ ВИКЛАДЕНИХ У НИХ ПСЕВДОНАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ	7
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ НАУКОВОЇ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	8
УНІВЕРСИТЕТИ ЗАДОВОЛЬНЯЮТЬ ЧАСТИНУ ПОПИТУ НА НАВЧАННЯ ШІ	9
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ ВИПЛАТИ НАДБАВОК ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ ПЕДАГОГІЧНИМ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ	10
TECHNOLOGY TRENDS OUTLOOK 2025	11
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	12
ЧИ ЗМОЖУТЬ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕЖИТИ ЩЕ ОДНУ ФІНАНСОВУ КРИЗУ?	12
СЕРВІС IDENTIFIS ДЛЯ ПІДТРИМКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	13
ЩО МАЮТЬ ЗНАТИ АВТОРИ ПРО КНИЖКОВЕ ВИДАВНИЦТВО	14
КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ Й НАУКИ У ПРОЄКТІ ПРОГРАМИ ДІЙ УРЯДУ	15
ПОЛІТИКА GHENT UNIVERSITY ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТІВ ШІ	16
ЧИ МАЮТЬ ВЧЕНІ ВІДЧУВАТИ ПРОВИНУ ЗА ЕКОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ШІ?	18
3. Наукові заходи	19
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ДЛЯ БІЗНЕСУ	19
AI CYBER FORUM 2025	19
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ТА КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КОНТЕКСТІ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙ	20
ІР ТА ІННОВАЦІЇ ВІДКРИВАЮТЬ НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ	20
ДОСТУП ДО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	21
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «SCHOOL OF DIGITAL BUSINESS 4.0»	21

1. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: УЗГОДЖЕНІСТЬ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ОКЕАНІЧНОЇ ЕКОНОМІКИ

У блозі Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована стаття групи фахівців директорату державного управління «Узгодженість політики для сталого розвитку та океанічної економіки». У ній демонструється, як узгодженість політики в цілях сталого розвитку може сприяти переходу до сталої океанічної економіки, а також розглядаються проблеми, що виникають через фрагментоване управління, зміну клімату та деградацію навколишнього середовища, наводиться огляд інструментів покращення міжсекторальної координації, керування політичними компромісами та узгодження національних стратегій з ЦСР. Спираючись на досвід Португалії та Мальти, експерти зосереджують увагу на практичних реформах управління задля сприяння сталому економічному зростанню. У звіті подано огляд актуальних питань океанічної економіки, завдань посилення узгодженості політики для вирішення взаємопов'язаних океанічних проблем, зокрема - узгодженості політики для сталого розвитку океанічної економіки (Мальта) та посилення ефективності управління (Португалія). Наголошується на важливості посилення уваги до даних та співпраці з усіма зацікавленими сторонами, оскільки саме інклюзивна залученість та прозорі системи обміну даними є ключовими для посилення узгодженості в управлінні океанічними ресурсами. Інвестиції Португалії у цифрові платформи та зусилля Мальти щодо партисипативного планування демонструють, як обґрунтовані та інклюзивні процеси можуть покращити узгодженість на всіх рівнях управління.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/d3TnW>

Фото: скріншот

ОЕСР: ХОЧЕТЕ БІЛЬШ СИЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ? ПОЧНІТЬ З ПОВІТРЯ

У блозі Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована стаття Антуана Дешлепретра та Вероніки В'єнне Аранчібія «Хочете сильнішого зростання в Європі? Почніть з повітря, яким ми дихаємо». Автори звертають увагу на нове дослідження ОЕСР, яке досліджує забруднення повітря та зв'язок цього процесу із динамікою продуктивності праці в Європі. Йдеться про те, що навіть незначне покращення якості повітря може підвищити продуктивність. Детально описується такого роду вплив на різні типи компаній та надається інформація для політиків, які прагнуть підтримувати здоров'я громад та економічне зростання. Чисте повітря важливе не лише для громадського здоров'я, а й критично важливе для економічної продуктивності, оскільки забруднене повітря викликає захворювання, а й призводить до пропусків робочих днів, погіршує когнітивні здібності та врешті-решт знижує продуктивність праці. Нове дослідження ОЕСР вивчає зв'язок між забрудненням повітря та продуктивністю праці на основі даних компаній з 22 європейських країн. У статті описано, як вимірюється забруднення повітря; як визначається вплив забруднення повітря на продуктивність праці; як відбувається кількісна та якісна оцінка економічного впливу забруднення; які наслідки це може і повинно мати для політики. Робиться висновок, що покращення якості повітря не лише корисне для громадського здоров'я, але й може підвищити продуктивність, стимулювати економічне зростання та сприяти більшій економічній конвергенції по всій Європі. Що повністю узгоджується з Європейськими директивами щодо якості атмосферного повітря, які вимагають встановлення більш суворих стандартів якості повітря до 2030 року. Чисте повітря — це більше, ніж імператив здоров'я; це - розумна інвестиція в продуктивність робочої сили та економічну стійкість.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/FEXGD>, <https://qrpage.net/qr/uuGaJ>

Фото: скріншот

ОЕСР: МАКРОЕКОНОМІЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЗАВДЯКИ ШІ

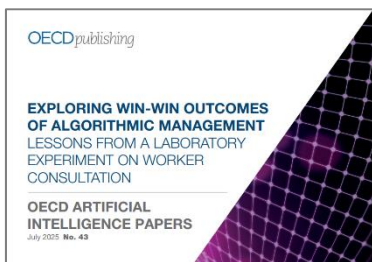
Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Зростання макроекономічної продуктивності завдяки штучному інтелекту в економіках країн G7» із серії «Документи ОЕСР зі штучного інтелекту». У ньому зазначається, що підвищення продуктивності є ключовим пріоритетом для країн G7 в умовах збереження низької продуктивності, яка негативно позначається на доходах на душу населення і рівні життя. Штучний інтелект з його можливостями, які можуть бути задіяні в різних контекстах, часто розглядається як наступна технологія загального

призначення нарівні з електрикою або попередніми цифровими технологіями (такими, як комп'ютери або мережа інтернет). Звісно, існує невизначеність щодо потенційних шляхів розвитку цієї технології: від сценарію стагнації ШІ без серйозних технологічних проривів до можливої революції в галузі загального штучного інтелекту. Тим не менш, поява ГШІ надає підстави очікувати пожвавлення зростання продуктивності. Історично склалося так, що попередні трансформаційні технології загального призначення спричиняли періоди прискореного економічного зростання. Щоб кількісно оцінити потенційну роль ГШІ у відновленні продуктивності у країнах G7, експерти досліджували очікуване макроекономічне зростання продуктивності завдяки штучному інтелекту упродовж 10-річного періоду, базуючись на попередніх розробках. Було уточнено та розширено оцінки впливу шляхом гармонізації поточних показників рівня упровадження серед фірм та оновлені оцінки майбутніх шляхів упровадження. За трьома розглянутими сценаріями оцінений діапазон річного сукупного зростання продуктивності праці завдяки ШІ, він коливається від 0,4 до 1,3 відс. пункти у країнах з високим впливом ШІ (завдяки більш сильній спеціалізації на наукоємних послугах з високим рівнем впливу ШІ – йдеться про фінансові та ІКТ-послуги та більш широкому упровадженню у першу чергу в США та Великій Британії). Прогнозоване зростання в кількох економіках G7 до 50% менше внаслідок секторальних відмінностей та очікуваних відносних темпів упровадження ШІ.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/K1rBO>, <https://qrpage.net/qr/sNM8y>,
<https://doi.org/10.1787/a5319ab5-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АЛГОРИТМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Дослідження взаємовигідних результатів алгоритмічного управління: уроки лабораторного експерименту щодо консультацій з працівниками» із серії «Документи ОЕСР зі штучного інтелекту». У ньому йдеться про дослідницький проєкт із вивчення того, як консультації з працівниками можуть забезпечити гарні та взаємно вигідні результати для фірм і співробітників у разі задіяння алгоритмічної системи управління. Для дослідження було використано новий дослідницький дизайн - лабораторний експеримент за участю працівників трьох німецьких виробничих фірм, де моделювання алгоритмічної системи управління було змінено, щоб вплинути на результати фірми (продуктивність) та результати працівників (якість роботи). З використанням комп'ютерної симуляції різних конструктивних особливостей технології учасники брали участь у груповій дискусії задля досягнення єдиної позиції стосовно набору конструктивних особливостей системи.

Результати наочно продемонстрували, що консультації між працівниками, менеджерами та представниками власника можуть призвести до згоди щодо розроблення нових технологічних рішень підвищення продуктивності на рівні фірми, а також покращити якість роботи працівників. Очікується, що продовження досліджень розширить сферу застосування цієї методології на більш широке коло учасників, секторів та країн.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Nv2NG>, <https://qrpage.net/qr/igrfd>,
<https://doi.org/10.1787/84b59397-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ І ФІСКАЛЬНЕ ВИРІВНЮВАННЯ

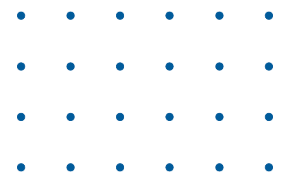
Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Міжбюджетні трансфери та фіскальне вирівнювання у період консолідації» із серії «Робочі документи ОЕСР з питань фіскального федералізму». У ньому зазначається, що міждержавні фіскальні трансфери є одним з найпоширеніших інструментів, що забезпечують децентралізовані політичні повноваження достатнім фінансуванням для субнаціональних урядів. Механізми фіскального вирівнювання для цих трансфертів відіграють центральну роль, підтримуючи справедливі та ефективні публічні послуги у різних регіонах. Фіскальні трансфери забезпечують перерозподіл ресурсів з метою зменшення фіскальних диспропорцій між багатшими та біднішими регіонами, сприяючи вирівнюванню умов доступу до публічних послуг. Однак немає двох однакових моделей таких трансфертів: вони можуть вирівнювати можливості або потреби, або і те, і інше, частково чи повністю. У багатьох країнах ОЕСР фіскальні трансфери становлять значну частку державних витрат: в Австралії, Японії, Німеччині та Кореї - близько 9%, у Швеції та Іспанії - близько 4%. У цьому документі розглядається, як окремі країни адаптують свої системи фіскального вирівнювання, формують необхідні конструктивні особливості, зберігають міжрегіональну справедливість та ефективність. Експерти роблять висновок, що добре розроблені механізми вирівнювання можуть підтримувати зусилля з консолідації, не підриваючи місцеву фіскальну дисципліну. Зокрема, сумісні зі стимулами формули трансфертів, які винагороджують зусилля субнаціонального рівня щодо збільшення доходів та контролю витрат, допомагають уникнути негативного впливу на місцеве бюджетування. У звіті також наголошується на важливості інституційної стійкості: правові та процедурні гарантії, що захищають механізми вирівнювання від ситуативних скорочень, можуть підтримувати стабільність міжбюджетних фінансів навіть під час режиму жорсткої економії. Крім того, узгодження вирівнювання

з ширшими політичними цілями (наприклад, включення кліматичних або пов'язаних з охороною здоров'я чинників) є перспективним підходом до посилення міжсекторальної узгодженості. Отже, країни можуть проводити фінансову консолідацію таким чином, щоб підтримувати солідарність між регіонами, калібруючи системи трансфертів з надійними стимулами та адаптивними функціями, що дозволяє забезпечити ефективність та справедливість фінансового вирівнювання, а також просувати національні цілі у сфері «зелених» інвестицій та охорони здоров'я.

Детальніше: <https://qrpape.net/qr/vrISq>, <https://qrpape.net/qr/vHwnT>,
<https://doi.org/10.1787/4853a4d0-en>.

Фото: скріншот

2. Корисні новини України та світу

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРУ ЗНАНЬ ПРО КРАЇНИ

На офіційному порталі європейських даних DataEuropaEu опублікована інформація «Як Європа підтримує зв'язок завдяки оперативній сумісності: презентація центру знань про країни». Вона презентує сторінку «Знання про країни», де подано відомості про те, як саме держави-члени ЄС розвивають власне цифрове урядування та сприяють транскордонній співпраці. Наголошується, що на порталі Interoperable Europe представлено безліч корисних інструментів та рішень для підтримки користувачів, зацікавлених у певному програмному забезпеченні з особливими вимогами до специфікації, стандартів та моделей даних. Одним із таких ресурсів є сторінка «Знання про країни», що надає розуміння забезпечення інтероперабельності у Європі. Тут представлені ключові ресурси щодо цифровізації державних адміністрацій як на національному, так і на європейському рівні. Головна мета сторінки - об'єднати національні профілі, стратегії та ініціативи країн-членів ЄС на одній платформі, демонструючи структури та політики сумісності, надаючи доступ до текстів національних стратегій, опису законодавства, відомостей про кращі практики, безкоштовної аналітики. Наявність сумісних систем, які можуть обмінюватися даними, та даних, які можуть вільно розповсюджуватись, надзвичайно важлива для забезпечення найбільш ефективного використання

інформації державного сектору. Окрім порталу Interoperable Europe, є сенс звернути увагу на Data.europa.eu, що пропонує великий асортимент цінних наборів даних для повторного використання та дослідницьких цілей. Разом ці портали є цінним джерелом інформації для розроблення політик на основі фактичних даних у рамках розвитку цифрової Європи.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/hMwgV>, <https://qrcode.net/qr/29MHI>, <https://qrcode.net/qr/a8Yhn>, <https://qrcode.net/qr/AeBO5>, <https://data.europa.eu/en>, <https://qrcode.net/qr/Vp3X9>

Фото: DataEuropaEu

ПРОБЛЕМА ВІДКЛИКАННЯ СТАТЕЙ ТА СПРОСТУВАННЯ ВИКЛАДЕНИХ У НИХ ПСЕВДОНАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Девіда Сандерса «Спростування статті про «життя на основі миш'яку» – це добре, але сам процес був отруйним». У ній йдеться про недоліки спільної роботи рецензентів, редакторів, журналістів та авторів, що призвели до 15-річної боротьби за відкликання статті, яку взагалі не слід було публікувати. Автор задається питанням, чи створює відкликання статті з причин, відмінних від неправомірних дій, небезпечний прецедент? Він вважає, що ні і пояснює чому. У складі прес-релізу Національного управління з аеронавтики та дослідження космічного простору США (NASA) було повідомлення про «астробіологічне відкриття, яке вплине на пошук доказів існування позаземного життя» - йшлося про «відкриття» мікроба, здатного жити навіть за відсутності фосфату – елементу, який раніше вважався необхідним для життя. Бактерія, про яку йде мова, нібито могла рости за відсутності фосфату та включати миш'як замість фосфору до своєї ДНК та РНК. Прозвучало багато гучних заяв про значення дослідження, описаного у статті, одночасно опублікованій в онлайн-журналі Science. Слід зауважити, що навіть під час цієї, відверто кажучи, незручної події, пролунали тривожні дзвіночки: один з учасників дискусії м'яко заперечив проголошені твердження. Назвавши себе буркотливим, хімік Стівен Беннер спокійно та доброзичливо показав, що мало місце ненаукове обґрунтування і тим самим зруйнував його правдоподібність. Більшість наукової спільноти одразу зрозуміла, що стаття – безглузда, вона порушує усталені хімічні норми, а докази – нічим не підтверджені. Але більшість ЗМІ некритично розрекламували цю статтю, назвавши її провісником наукової революції. Навіть деякі вчені долучилися до цього: один фізик-коментатор написав у «The Wall Street Journal», що стаття «означає, що тепер кожен підручник з біології має бути переглянутий. Навіть саме визначення життя, можливо, доведеться змінити». Інші науковці запекло чинили опір, наприклад мікробіолог Розі Редфілд, наголошував на відсутності

реальних доказів включення миш'яку до бактеріальної ДНК, він писав про це у своєму блозі у рамках післяпублікаційної дискусії. Іштван Чабай та Еорс Сатмарі, як і Девід, виявили, що розрахунки та статистика, які використовували автори, були підозрілими. Насправді автори статті про миш'як знали про ці проблеми, але очевидно, були настільки захоплені своїми гіпотезами, що бажали позбутися критичного ставлення до фактів - ретельної перевірки результатів та їх належної інтерпретації. І навіть зараз, коли статтю нарешті відкликали, автори все ще не бажать визнати, що вона була принципово недосконалою, хоча цей факт був очевидним вже у момент публікації. Під тиском численних критичних публікацій у публічному аналізі цієї статті журнал змушений був опублікувати поряд з нею безпрецедентні вісім «технічних коментарів», які повністю вичерпали майже кожен її аспект. Позиція авторів була надзвичайно слабкою, відповіді на закиди рецензентів - нещирими та здебільшого недоречними, хоча і вони також були опубліковані. Чому видання, що розрекламувало результати дослідження з хибними висновками у 2010 році, не заявило про неправдивість наведених фактів і висновків, коли це стало незаперечним? Тут є підстава для важливих для нас уроків щодо академічної доброчесності, залучення наукової громадськості, забезпечення довіри до науки.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/0zFFM>, <https://qrpage.net/qr/H0mDQ>

Фото: скріншот /Марк Уілсон/ Getty Images

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ НАУКОВОЇ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кабінет Міністрів України ухвалив проєкт Закону України «Про пріоритетні напрями наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності». Законопроект забезпечує актуалізацію системи пріоритетних напрямів у сферах науки та інноваційної діяльності. Замість чинної системи з понад 500 пріоритетних напрямів різного рівня визначено до 10 справді важливих для країни, які сформовані на основі форсайт-досліджень – визнаного інструменту прогнозування тенденцій розвитку науки і технологій, економіки, суспільства. Відповідно за новими вузькими пріоритетами буде здійснюватись конкурсне фінансування, тоді як базове не матиме тематичних обмежень і відбуватиметься у межах академічної свободи та за результатами держатестації. Формується єдина система пріоритетних напрямів у сферах науки та інновацій: довгострокові пріоритети (на 10 років) визначатиме парламент, а на їхній основі уряд формуватиме середньострокові напрями (на 5 років), за якими надаватимуть державну підтримку. Визначення пріоритетів відбуватиметься на основі глибокого аналізу потреб держави, економіки та науки, будуть оновлені інструменти реалізації пріоритетів, які будуть задіяні для підтримки прикладних наукових досліджень, державно-приватного партнерства, розвитку

дослідницької та інноваційної інфраструктури, популяризації результатів наукової та інноваційної діяльності. Основна спрямованість - оборона, повоєнна відбудова і розвиток реального сектору економіки. За новими пріоритетами буде фінансуватись виконання наукових досліджень та розробок, що відповідають потребам економіки, безпеки та повоєнної відбудови держави. Результати таких досліджень мають знайти практичне застосування, а нова система пріоритетів - підвищити конкурентоспроможність країни.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/4wqYz>. <https://qrpage.net/qr/2i2SZ>

Фото: МОН

УНІВЕРСИТЕТИ ЗАДОВОЛЬНЯЮТЬ ЧАСТИНУ ПОПИТУ НА НАВЧАННЯ ІІІ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Патріка Джека «Університети задовольняють частину попиту на навчання з питань штучного інтелекту». У ній автор зазначає, що згідно з результатами дослідження компанії «Validated Insights», вища освіта має величезний потенціал для залучення «масштабної кількості зацікавлених студентів», які мають інтерес до навчання у сфері штучного інтелекту. Цей запит з боку здобувачів освіти стрімко зростає, але вища освіта наразі задовольняє лише незначну частину попиту. Експерти вважають, що не менше 57 млн. людей у США зацікавлені в опануванні навичок роботи з інструментами, побудованими на основі штучного інтелекту, тоді як лише 8,7 млн. наразі вивчають ГШІ, причому дві третини з них роблять це самостійно за допомогою відео, онлайн-читання та інших навчальних ресурсів, а третина - через структуровану та контрольовану навчальну програму. Лише 7 тис. (0,2%) вивчають штучний інтелект за кредитною програмою закладу вищої освіти. Згідно зі звітом, перший бакалаврський ступінь з цієї дисципліни був запроваджений Університетом Карнегі-Меллона у 2018 році. Упродовж наступних п'яти років кількість студентів, які навчаються на програмах зі штучного інтелекту в коледжах та університетах, щорічно зростала на 45 %. Біля 1 % навчальних закладів наразі пропонує ступінь магістра зі штучного інтелекту, 2,5 % - ступінь бакалавра, а від 3 до 5 % пропонують програми без отримання ступеня. Університет штату Нью-Йорк у Буффало зафіксував зростання кількості студентів магістратури зі штучного інтелекту у 20 разів з 2020 по 2024 рік. «Наявні дані свідчать, що існує значний попит на професійну освіту та навчання на робочому місці у галузі штучного інтелекту та пов'язаних зі штучним інтелектом галузей... Цей ринок, ринок освіти та навчання у сфері штучного інтелекту, має потенціал для неймовірного, можливо, вибухового зростання», говорить Брейді Колбі, керівник відділу маркетингових досліджень «Validated Insights». Компанії

у галузі освітніх технологій скористалися цією можливістю та обслуговують понад 99 % тих, хто хоче підвищити свою кваліфікацію у галузі штучного інтелекту. Через 14 місяців після запуску ChatGPT кількість учасників курсів зі штучного інтелекту на таких платформах, як Coursera та Udeemy, зросла до 3,5 мільйони осіб. «Ураховуючи очікуваний високий попит на вивчення штучного інтелекту, важливо акцентувати увагу, що наразі дуже мало слухачів навчаються за кредитними програмами... Якщо навчальні заклади, що видають дипломи, зможуть синхронізувати свої програми та охопити цю величезну кількість зацікавлених студентів, винагорода університетів може бути надзвичайно високою». За оцінкою Statista, сукупний ринок штучного інтелекту в США у 2025 році становитиме 74 млрд дол.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/vMhiB>

Фото: pixabay.com

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ ВИПЛАТИ НАДБАВОК ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ ПЕДАГОГІЧНИМ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до пункту 4 Порядку виплати надбавок за вислугу років педагогічним та науково-педагогічним працівникам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2001 р. № 78. Проєкт розроблений з метою удосконалення механізму виплати надбавок за вислугу років педагогічним та науково-педагогічним працівникам шляхом включення до стажу педагогічної роботи періодів викладацької діяльності, яку громадяни України здійснювали у суб'єктів освітньої діяльності, що обліковуються відповідно до «Порядку визнання ... результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2025 р. № 734. Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до 5 вересня 2025 року.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/K1KeQ>, <https://qrpage.net/qr/gbumq>,
<https://qrpage.net/qr/zUpDt>

Фото: МОН

У відкритому доступі опубліковано новий звіт McKinsey "Прогноз технологічних тенденцій 2025" (п'яте видання). Він містить новітні дані та експертні оцінки майбутнього, пов'язані з тим, що технології ШІ радикально змінюють бізнес та суспільство, створюючи можливості для зростання та одночасно формуючи виклики для бізнесу, етики, глобальної конкуренції та соціуму. Ключовий висновок полягає в необхідності адаптації до світу, де машини беруть на себе рутинні завдання, а люди фокусуються на креативності, співпраці та етиці. Експерти McKinsey стверджують, що наразі суттєво прискорюється трансформація робочої сили: автоматизація може замінити деякі ролі, але створить нові, які потребують навичок вищого рівня. За даними пов'язаних досліджень 2024–2025 років прогалини у навичках величезні: менше половини кандидатів мають затребувані технічні навички, а 80% лідерів бачать підвищення кваліфікації як найкращий спосіб заповнити ці прогалини. Проте лише 28% компаній планують інвестувати у навчання, тоді як навчання протягом усього життя та підвищення кваліфікації є ключем до конкурентоспроможності. Таке навчання повинно мати фокус на грамотності у роботі з ШІ, відповідній експертизі та м'яких навичках. Без цього високими будуть ризики для кожного з нас втратити роботу. Рекомендовані навички, які необхідно опанувати в сучасному світі, поєднують технічні, етичні та адаптивні компетенції, щоб доповнювати технології, а не конкурувати з ними. Конкретні напрями для фокусування: ШІ та ШІ-агенти, обчислення, засоби та мережі комунікації, передова інженерія, робототехніка. Наприклад, для роботи з ШІ та ШІ-агентами потрібно розуміти специфіку запитів, знати основи етики роботи з ШІ, навчитись працювати з ШІ як із «віртуальним колегою», здійснюючи нагляд, самостійно приймаючи рішення та адаптуватися до автономних систем (зростання відповідних вакансій +985%, величезний дефіцит кадрів). Для розвитку обчислень й комунікаційних систем знадобляться знання у галузі дизайну чіпів, оптимізації апаратного забезпечення для ШІ (зараз існує глобальний дефіцит робочої сили у виробництві напівпровідників та мережевої інженерії 5G / 6G, IoT, кібербезпеки, архітектурі хмар). Розвиватимуться технології іммерсивної реальності, що вимагатиме знань у галузі дизайну, машинного навчання для контекстного розпізнавання, управління конфіденційністю, управління ризиками, комплаєнсу. Розвиток квантових обчислень вимагатиме міждисциплінарних навичок у галузі фізики та інформатики. Розвиток робототехніки націлює на потребу в навичках керування роботами, автономними системами (попит у цьому сегменті у 2–6 разів вищий за пропозицію, а затребувані навички охоплюють креативність, уміння вирішувати проблеми, етичне мислення, співпрацю з машинами). Навчання упродовж життя – головний тренд, який буде реалізовуватись через програми підвищення кваліфікації у галузі цифрової грамотності та інструментів ШІ, а також освіти. Загальний висновок – потрібно розвивати цифрову грамотність

для всіх, опановувати основи роботи з ШІ та машинного навчання, набувати галузевої експертизи, посилювати навички критичного мислення для упевненого співробітництва людини і машини.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/pvjgP>

Фото: скріншот

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Проєкт покликаний уточнити й розширити сфери дії чинного «Порядку...» шляхом поширення механізмів підвищення кваліфікації на громадян України, які здійснюють викладацьку діяльність у закордонних освітніх суб'єктах, що обліковуються відповідно до «Порядку визнання результатів навчання». Очікується, що це дозволить уніфікувати підходи до професійного розвитку українських освітян незалежно від їхнього місця роботи. Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до 5 вересня 2025 року.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/flJZy>, <https://qrpage.net/qr/63nqq>

Фото: pixabay.com

ЧИ ЗМОЖУТЬ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕЖИТИ ЩЕ ОДНУ ФІНАНСОВУ КРИЗУ?

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Джульєтти Роуселл «Чи зможуть освітні технології пережити ще одну фінансову кризу?». У ній автор зазначає, що скорочення фінансування університетів призвело до того, що вони припинили співпрацю з постачальниками послуг, які колись обіцяли їм революціонізувати онлайн-навчання. Чи достатньо нинішнього величезного попиту саме на курси штучного інтелекту, щоб урятувати онлайн-освіту? Компанії, що працюють у галузі освітніх технологій, можуть стати жертвами фінансових потрясінь у ключових університетських системах, але вони все ще «намагаються знайти чітку мету». Експерти вважають, що посилена увага

до безперервного навчання упродовж життя та новий попит, зокрема – щодо опанування технологій штучного інтелекту, можуть їх врятувати. Десяток років тому постачальники онлайн-навчання, такі як Coursera, EdX та FutureLearn, здобули популярність завдяки масовим відкритим онлайн-курсам (Moocs). Та усі вони зіткнулися з фінансовими труднощами після того, як інвестиції, що досягли піку під час пандемії, - вичерпалися. Більшість з них наразі зосередились на професійному розвитку, пропонуючи як індивідуальні моделі підписки, так і партнерські угоди з університетами, що забезпечують зручний доступ для студентів. Багато закладів вищої освіти погодилися проводити курси на цих платформах. Тепер університети Великої Британії та США скорочують витрати на тлі фінансової та політичної невизначеності, внаслідок чого згадані угоди про партнерство перебувають під пильною увагою. Ніл Мослі, консультант з онлайн-навчання, фіксує, що багато постачальників зараз пропонують «зомбі-курси», які ніхто не відвідує, а «низка університетів вирішила взагалі припинити партнерство». Багато університетів вивчають можливість пропонування подібних курсів, використовуючи власний персонал та ресурси, а спроби компаній у сфері освітніх технологій пропонувати ступені та мікроакредитації мали різний рівень успішності. Компанії отримали прибуток від курсів зі штучного інтелекту на тлі нинішнього величезного попиту на отримання відповідних навичок. Зокрема, Coursera нещодавно опублікувала вражаючі показники зростання доходів. «Одна з головних причин їхнього успіху на даний момент полягає в тому, що вони дуже швидко та гнучко розробляють курси зі штучного інтелекту і мають справді значний приріст студентів на такі спеціальності», говорить Н. Мослі. Моос все ще можуть відігравати певну роль у вищій освіті, якщо дивитися далі їхніх початкових прагнень. Ці платформи можуть бути ефективними, якщо їх інтегрувати у навчання на бакалавраті як ресурс, подібний до підручника, але їхній найбільший потенціал полягає у професійному розвитку. «CoMoocs» - спільно розроблена масова відкрита онлайн-співпраця університетів та платформ, яка використовує відкриті онлайн-платформи для створення соціального та спільного навчання для фахівців, має майбутнє.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/gdYRc>

Фото: pixabay.com

SERVIS IDENTIFIC DLA PÓDTRIMKI AKADEMÍČNOJ DOBRÓČESNOSTI

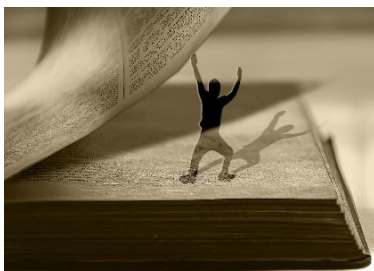
Identific - сервіс, який позиціонує себе як засіб ефективної підтримки академічної етики завдяки якісній перевірці на наявність плагіату та згенерованого ШІ тексту. Він може бути корисним для здобувачів освіти, педагогів, науковців і видавців. На офіційному сайті Identific розміщена інформація про те, що сервіс поділяє академічні цінності, буде взаємини з партнерами на основі довіри, лояльності й поваги, використовує

інновації та прагне мінімізувати негативний вплив на навколишнє середовище, використовує екологічно чисті практики. Комплексне рішення для академічної доброчесності від Identific включає детектор штучного інтелекту, перевірку плагіату, виявлення шахрайств та можливість інтеграції до LMS-платформ (зокрема – Moodle, Canvas, Blackboard, Schoology). Перевірка на плагіат Identific здійснюється за допомогою сучасного сервісу виявлення подібності, алгоритм якого здатний перевіряти документи обсягом понад 1000 сторінок, написані 129 мовами. Результати перевірки на плагіат точні, швидкі та з мінімальною кількістю хибнопозитивних результатів. Виявлення контенту, згенерованого штучним інтелектом, побудоване на сучасних технологіях, які працюють з текстами англійською, іспанською, італійською, німецькою, французькою та литовською мовами. Також детектор уловлює прояви неправомірної академічної поведінки для обходу служб перевірки на плагіат (додатково вставлені з інших скриптів символи, додавання зображень замість тексту тощо), виявляє стильові невідповідності у перевірених документах. Є конструктор цитат для встановлення правил цитування, здійснюється підсвітка перефразувань, спотворених цитат тощо. Перевірка на плагіат може виконуватись локально (для декількох документів, без звернення до інших баз даних), для різних типів файлів та зображень. Інтуїтивно зрозуміле програмне рішення, яке є результатом 12-річної роботи, не потребує багато часу на опанування навичок роботи та відповідних програм навчання персоналу. Інтерфейс доступний 11-ма мовами (зокрема - англійською, італійською, іспанською, французькою, німецькою, польською, угорською та ін.). Декларуються захист конфіденційності клієнтів та обробка персональних даних відповідно до чинного законодавства, використання необхідних технічних та організаційних заходів для захисту від несанкціонованого доступу.

Детальніше: <https://identific.com/>

Фото: скріншот

ЩО МАЮТЬ ЗНАТИ АВТОРИ ПРО КНИЖКОВЕ ВИДАВНИЦТВО

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Харві Граффа «Автори, ви упевнені, що нове видання вашої книги - єдине на ринку?». У ній автор говорить про те, що коли великі видавництва купують невеликі, вони також отримують їхні права на книги, але не завжди ці права дозволяють перевидання книжок згоди автора. Харві розповідає про випадок з власного життя, коли кілька років тому він готував нові видання двох своїх раніше виданих книжок і зіткнувся із тим, що вони вже перевидані без будь-якого на це законного дозволу з боку автора. Це, вважає Харві, - символ 21-го століття і поточної трансформації видавничої справи. Коли відбувається поглинання великими міжнародними видавничими конгломератами малих видавництв, здається,

що для цих гігантів нормально перевидавати раніше видані та готувати нові видання книг зі спадку малих видавництв. Але дуже часто вони не перевіряють достатньо ретельно (а чи перевіряють взагалі?) статус відповідних авторських прав. У випадку, що розглядається, видавництво «Transaction» було придбано «Taylor and Francis» у 2016 році. Переговори з видавництвом щодо негайного вилучення несанкціонованих видань з друку та продажу й надання офіційної заяви про визнання законних авторських прав та повернення їх були важкими. Зрештою ця історія закінчилася добре, але такі інциденти є непоодинокими. Харві Графф каже, що майже все, чому він навчився у галузі прав інтелектуальної власності упродовж чотирьох десятиліть своєї наукової публікації понад 30-ти книг, тепер виглядає абсолютно застарілим знанням. Він виніс багато нових уроків з ситуації незаконної публікації своїх творів та закликає усіх бути обережними, знати свої права, регулярно перевіряти статус усіх опублікованих книг, зокрема – шляхом пошуку в інтернеті за назвою книги та актуальними списками видавців. Також слід вчасно попереджати своїх аспірантів робити те саме, коли вони почнуть публікувати свої роботи. Адже видавничі стандарти у майбутньому, ймовірно, лише погіршуватимуться, оскільки видавнича справа дедалі більше еволюціонуватиме від сумлінного невеликого виробництва до хрестоматійного прикладу небезпек монополістського капіталізму.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/8g2LB>

Фото: pixabay.com

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ Й НАУКИ У ПРОЄКТІ ПРОГРАМИ ДІЙ УРЯДУ

Кабінет Міністрів України представив широкий громадськості розроблений на 2025-2026 роки проєкт Програми дій уряду. Документ окреслює 12 ключових напрямів розвитку державної політики, а саме: Безпека й оборону, євроінтеграцію, антикорупційну політику, добробут населення, ветеранську політику, макрофінанси і реформи, бізнес, здоров'я та спорт, освіту і науку, відбудову, культуру та зимову стабільність. У межах цієї урядової Програми розвиток освіти та науки буде зосереджено на питаннях підвищення якості та доступності освіти з акцентом на STEM, підвищенні заробітних плат педагогів і науковців, реформування фінансування науки. Зокрема, понад 2 тис. молодих науковців отримають спеціальні гранти на проведення досліджень; буде профінансовано 10 науково-технічних проєктів у партнерстві з бізнесом; відбудеться запуск Science.City (особливого правового режиму для розвитку наукових парків), створення нових підходів та методів взаємодії науки і бізнесу, модернізація дослідницької інфраструктури, запровадження проєктної аспірантури. Уряд планує підтримувати розробки

та технології у галузі безпеки, сталого розвитку й технологічної незалежності. Наголошується на важливості сильної університетської мережі з автономією та прозорим фінансуванням, відкритим доступом до лабораторій, R&D і прикладних досліджень, поєднання навчання з інноваційними розробками. Фахова передвища освіта має забезпечувати отримання практичних навичок для успішної кар'єри. Будуть створюватись усі необхідні умови для того, щоб освіта та наука стали рушіями відбудови України та інтеграції її в європейський простір.

Детальніше: <https://priorities.gov.ua/>, <https://qrpage.net/qr/8VZ57>,
<https://qrpage.net/qr/bgu6q>, <https://qrpage.net/qr/qc4Ui>, <https://qrpage.net/qr/SIUGQ>

Фото: скріншот

ПОЛІТИКА GHEENT UNIVERSITY ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТІВ ШІ

Ghent University з 2024/25 навчального року запровадив власну політику щодо ШІ, дозволивши використання відповідних інструментів та сервісів для підготовки магістерських дисертацій, виконання письмових завдань та низки інших навчальних активностей, якщо це не суперечить цілям оцінювання отриманих студентами знань, навичок та компетенцій.

Мета цієї політики - продовжити розвивати у студентів навички критичного мислення, ШІ-грамотності та підготувати їх до майбутнього професійного середовища, де ШІ став нагальною необхідністю. В університеті заборонено використовувати ШІ для контрольованих завдань, коли викладач прямо, явно і недвозначно вказує на це. Також університет визнає необхідність перегляду методів оцінювання результатів навчання для забезпечення їхньої високої валідності в епоху ШІ. Наразі дозволено використання ШІ на різних етапах освітнього та наукового процесу. Зокрема, на етапі попереднього дослідження та планування - для пошуку джерел інформації, мозкового штурму ідей, формулювання питань дослідження, відбору методик (наприклад, за допомогою Perplexity, Elicit або Copilot). При цьому студенти повинні критично оцінювати висновки ШІ, самостійно прагнути виявляти помилки, галюцинації, упередженість та визначати релевантність. На етапі аналізу даних ШІ можна задіяти для генерації коду (Nvivo, R, Python), візуалізації, виявлення патернів у якісних даних, але з обов'язковим розумінням та верифікацією коду студентом. Для опису результатів дослідження, редагування текстів ШІ можна використовувати задля корекції тексту, перефразування, перекладу, генерації чернеток, але не для повного заміщення самостійної роботи. Під час підготовки презентації ШІ буде корисний студентам при формуванні структури виступу, генерації можливих питань, які виникатимуть у процесі дискусії, підготовки

зображень (з обов'язковою атрибуцією типу «Зображення згенероване <таким-то> ШІ-інструментом»). Кафедра соціальних наук вважає, що ШІ буде корисним студентам в якості «спаринг-партнера» для генерування ідей, роботи з підбору літератури, може допомогти в емпіричному дослідженні (опитування, інтерв'ю), але не для повної заміни читання літературних джерел або аналізу зібраних даних. Забороняється використовувати ШІ для посилок на неіснуючі джерела (це шахрайство), завантаження конфіденційних даних (це порушення законодавства про персональні дані та приватність), генерації фіктивних даних або інтерв'ю. Студентам категорично заборонено представляти текст, згенерований ШІ, як свій власний без необхідних змін (це плагіат), повністю делегувати аналіз або написання тексту ШІ (це підриває розвиток когнітивних навичок та навичок академічного письма). Студенти повинні пам'ятати: ШІ може генерувати помилки, бути упередженим, пропонувати поверхневий контент, порушувати авторські права. За такі порушення відповідає не ШІ, а саме студент, який його використовує. У соціальних науках заборонено завантажувати особисті дані в ШІ та покладатися на нього для синтезу наукового огляду літератури або проведення аналізу даних без самостійної критичної оцінки. Окремо стоять вимоги щодо прозорості використання ШІ: студенти зобов'язані вказувати на використання інструментів та сервісів ШІ, додаючи короткий опис цих інструментів, а також пояснюючи, на якому етапі дослідження та як саме вони були використані, а для цитування мають використовувати V&A, Bluebook, OSCOLA. Також студенти повинні самостійно критично перевіряти висновки ШІ, дотримуватися приватності, стійкості (враховувати енергоспоживання), постійно вдосконалювати свою комп'ютерну та ШІ-грамотність. Викладачі, зі свого боку, повинні належним чином роз'яснювати правила щодо роботи з ШІ, адаптувати до нових вимог свої системи оцінювання та сприяти інтеграції ШІ у навчальні програми. Наслідки за порушення у використанні ШІ у навчальному процесі для студентів такі самі, як і для будь-яких інших проявів недоброчесності (плагіату, шахрайства тощо), як це передбачено освітнім регламентом університету. Таким чином, Ghent University підтримує відповідальне та етичне використання ШІ в освіті, не забороняючи його, а інтегруючи у процес навчання. А загальні основи академічної доброчесності в європейському освітньому просторі формуються «Європейським кодексом етики досліджень», прийнятим ALLEA у 2023 році.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/4E5Pf>, <https://qrpage.net/qr/tXn65>,
<https://qrpage.net/qr/xrnHT>, <https://qrpage.net/qr/CYGve>,
<https://qrpage.net/qr/7uDvO>, <https://qrpage.net/qr/QSeGM>

Фото: скріншот

ЧИ МАЮТЬ ВЧЕНІ ВІДЧУВАТИ ПРОВИНУ ЗА ЕКОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ІІІ?

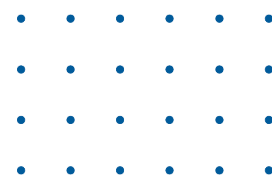

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Кел Іннес «Вчені не повинні відчувати провину за вплив використання штучного інтелекту на навколишнє середовище». У ній автор закликає зосередитися на використанні енергії та води штучним інтелектом там, де це може мати найбільше значення, і вимагати щодо цього відповідальності саме від розробників ІІІ. Останнім часом активно дискутується серед університетських співробітників та студентів питання взаємозв'язку використання штучного інтелекту та зміни клімату. Такі інструменти, як ChatGPT, Copilot та Gemini, що дедалі більш активно і масштабно використовуються науковцями для підготовки навчальних матеріалів, адміністративними працівниками - для керування поштовими скриньками, дослідниками - для узагальнення наукової літератури. Одночасно зростає кількість публікацій, де обговорюється зростання енергоспоживання при роботі штучного інтелекту, інтенсивне використання води центрами обробки даних для охолодження обладнання. Звісно, університети мають допомогти співробітникам і студентам зрозуміти вплив цифрових інструментів на навколишнє середовище, дізнатись про широкий спектр позитивних та негативних сторін використання ІІІ. Нещодавно проведене галузеве опитування показало, що менше половини викладачів можуть комфортно справлятися зі своїм робочим навантаженням. Їх, звісно, турбує використання енергії та води штучним інтелектом, але це зона відповідальності розробників ІІІ: вони мають забезпечити прозору звітність про використання енергії та екологічний вплив інфраструктури. Урядам також слід посилювати регулювання, оновити стандарти та застосовувати стимули для більш екологічної роботи центрів обробки даних. Не можна ігнорувати той факт, що не всі моделі та інструменти ГІІІ однакові. Генеративні чат-боти становлять лише невелику частину загального споживання енергії, пов'язаного зі штучним інтелектом. Дійсно велике споживання енергії відбувається, наприклад, при вирішенні завдань створення та аналізу відео, забезпеченні цільової реклами тощо. Кел Іннес вважає, що екологічну загрозу становить не окремий користувач, який покладається на ChatGPT для підсумовування нотаток із зустрічей або використовує Copilot для написання електронного листа, а неконтрольоване розширення непрозорої інфраструктури, відсутність системи збирання та оприлюднення даних про екологічний вплив технологічних компаній. Індивідуальна обізнаність – це добре. Вона допомагає робити обґрунтований вибір, викликати необхідність змін та притягувати інституції до відповідальності. Але не треба плекати індивідуальну провину - це не вирішить проблему! Потрібне розумне регулювання, прозорість та підзвітність на системному рівні.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Okop5>

Фото: pixabay.com

3. Наукові заходи

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ДЛЯ БІЗНЕСУ

21 серпня 2025 року у змішаному форматі відбувся семінар «Механізми державної підтримки для бізнесу: можливості та умови доступу». Під час заходу всебічно обговорювали актуальні питання створення та функціонування індустріальних парків як зручних майданчиків для заснування нових виробництв; побудову та склад режиму сприяння крупним інвестиціям (інститут «інвестиційних нянь»); управління питанням локалізації під час здійснення публічних закупівель; використання інструменту пільгового кредитування («програма 5-7-9»); надання грантів для виробників (Є-Робота); особливості та призначення галузевих програм підтримки. Організатор - Ukraine Global Faculty.

Детальніше: <https://t.me/UkraineGlobalFaculty/606>, <https://qrcode.net/qr/lZeHX>, <https://bit.ly/3JjkXVX>.

Фото: скріншот

AI CYBER FORUM 2025

23 серпня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться «AI Cyber Forum 2025: ШІ та кібербезпека у розробці, бізнесі, освіті та державі». Захід стане майданчиком для фахівців із кібербезпеки, бізнесу та критичної інфраструктури для обговорення того, як зростає роль кіберосвіти, як адаптується держава до упровадження ГШІ та ефективно локалізувати загрози ШІ.

Планується розглянути наступні питання: як ШІ змінює кібербезпеку (ШІ стає робочим інструментом як для хакерів, так і для протидії ним); які виникають нові моделі загроз (автоматизація зламу комп'ютерних систем, нові засоби виявлення атак); нова відповідальність і нові правила кібербезпеки для держави і бізнесу; виклики регулювання та обміну даними у держсекторі; питання репутації, бюджету й компетенцій у бізнесі; як компанії та урядові структури реагують на появу ШІ-загроз; фішинг-розсилки, згенеровані ШІ та автоматичний обхід MFA; зловмисні агенти, що сканують інфраструктуру без участі людини; актуальна освіта для отримання навичок з кібербезпеки в епоху ШІ та нові вимоги до знань у кіберсфері. Організатор - Neoversity.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/JDghL>

Фото: скріншот

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ТА КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КОНТЕКСТІ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙ

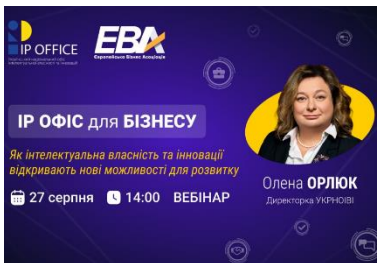

26 серпня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться відкритий науково-практичний семінар «Окремі питання охорони та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності в контексті створення інновацій, зокрема в сфері національної безпеки і оборони України». Планується, що під час заходу будуть розглянуті наступні питання: ключові проблеми та виклики охорони та комерціалізації інновацій в Україні; реєстрація об'єктів права інтелектуальної власності; комплексна правова охорона; способи комерціалізації інтелектуальної власності; оборонні закупівлі як спосіб комерціалізації ІВ в сфері національної безпеки і оборони; питання експорту товарів військового призначення та державний експортний контроль; належність прав інтелектуальної власності на об'єкти, створені військовослужбовцями. Організатор – Український інститут науково-технічної експертизи та інформації.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/FrbrG>, <http://webinar.ukrintei.ua/>

Фото: УкрІНТЕІ

ІР ТА ІННОВАЦІЇ ВІДКРИВАЮТЬ НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ

27 серпня 2025 року відбудеться вебінар «ІР офіс для бізнесу: як ІР та інновації відкривають нові можливості для розвитку». Захід стане площадкою для обговорення можливостей, які відкриваються для представників бізнесу завдяки інструментам охорони, захисту та комерціалізації прав інтелектуальної власності, упровадження інноваційних рішень та використання сервісів УКРНОІВІ. Наразі останні реально допомагають мінімізувати правові ризики експорту продукції до ЄС; залучати фінансування завдяки охороні прав ІР; підвищувати капіталізацію компаній через керовані ІР-портфелі. Планується розглянути способи використання інструментів УКРНОІВІ для побудови ефективної ІР-стратегії; управління правами інтелектуальної власності; обрання моделей комерціалізації; супровід трансферу технологій; співпраця з УКРНОІВІ для масштабування розробок, посилення позицій на зовнішніх ринках та впровадження комплексних інноваційних рішень у бізнес-моделі українських компаній. Організатори: Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій, Європейська Бізнес Асоціація.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Md7RY>, <https://qrpage.net/qr/R2h2w> т

Фото: скріншот

ДОСТУП ДО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

8 вересня 2025 року відбудеться семінар «Доступ до дослідницького програмного забезпечення: можливості та виклики». Він стане площадкою для академічних кіл, урядових структур та представників приватного сектору, де обговорюватимуться питання політики підтримки доступу до дослідницького програмного забезпечення як ключового чинника розвитку відкритої науки. Планується розглянути п'ять ключових аспектів, а саме: управління доступом до дослідницького програмного забезпечення (політичні рамки); проблеми розвитку інфраструктури (зменшення фрагментації, підвищення сумісності та забезпечення довгострокової стійкості); забезпечення людськими ресурсами та формування належної мотивації (закриття прогалів у навичках, питання визнання кваліфікацій та кар'єрні стимули для ІТ-фахівців); питання розроблення і запровадження нових стандартів та сертифікації (узгодження систем оцінювання та якості програмного забезпечення); підтримка державно-приватного партнерства (створення моделей співпраці для масштабування ініціатив відкритого програмного забезпечення). Увагу присутніх буде зосереджено на проблемах доступу до дослідницького програмного забезпечення; підвищення прозорості та сприяння інноваціям для вирішення суспільних проблем; обрання найкращих моделей управління потенціалом; сталості програмного забезпечення; формування умов комфортної співпраці у рамках реалізації політики відкритої науки. Організатор - Організація економічного співробітництва та розвитку.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/Jo8Po>, <https://qrcode.net/qr/0Zcmf>

Фото: ОЕСР

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «SCHOOL OF DIGITAL BUSINESS 4.0»

15 вересня 2025 року у змішаному форматі стартує освітня програма «School of Digital Business». Програма покликана надати студентам, які прагнуть створити ІТ-продукт, спеціалістам, що хочуть зрозуміти, як працює діджитал-продукт та підприємцям, які планують працювати у продуктовому ІТ, - системне розуміння процесів у діджитал-бізнесі та отримати практичні поради від фахівців Genesis та KSE. Програма охоплює шість модулів: «Ринок продуктового ІТ»; «Продуктовий менеджмент»; «Маркетинг»; «Аналітика»; «Фінанси й інвестиції»; «Менеджмент». Організатори: Genesis, Київська школа економіки.

Детальніше: <https://cutt.ly/brFrUsOY>, <https://qrcode.net/qr/IbnV9>, https://t.me/navchai_smilyvo/402

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

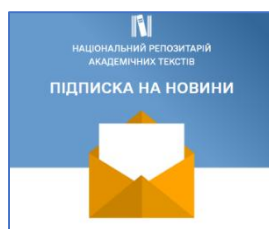

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>